

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

**A GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI
ÁLTALÁNOS ISKOLA INTEGRÁCIÓS
NEVELÉSI PROGRAMJA**

2018

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Tartalomjegyzék

I. AZ ALKALMAZÁS FELTÉTELEI.....	2
I.1. Integrációs stratégia kialakítása	2
I. 1.1. A program célja.....	2
I. 1. 2. Helyzetelemzés	4
I. 2. Az iskolába való bekerülés előkészítése	9
I. 2. 1. Az óvodából az iskolába való átmenet segítése	9
I. 2. 2. Heterogén osztályok kialakítása	11
I. 3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése.....	11
I. 3. 1. Együttműködés a szülői házzal	11
I. 3. 2. Együttműködés Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal	12
I. 3. 3. Együttműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése szakszolgálatokkal	14
I. 3. 4. Együttműködés közép fokú intézményekkel	15
I. 3. 5. Együttműködés kisebbséggel.....	17
I. 3. 6. Együttműködés civil szervezetekkel.....	18
II. A TANÍTÁST–TANULÁST SEGÍTŐ ESZKÖZRENDSZER ELEMEI.....	20
II.1. Kulcskompetencia fejlesztő programok és programelemek	20
II. 1. 1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés.....	20
II. 1. 2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.....	25
II. 1. 3. Szociális kompetenciák fejlesztése.....	25
II.2. Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek	28
II. 3. Az integrációt segítő módszertani elemek.....	28
II. 4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái	32
II. 5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei	40
II. 6. Multikulturális tartalmak	42
II. 7. A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása	43
III. AZ INTEGRÁCIÓS PROGRAMBA BEVONT TANULÓINK ESETÉN ALKALMAZOTT VIZSGÁLATI (MEGFIGYELÉSI) MÓDSZEREK.....	45

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

I. AZ ALKALMAZÁS FELTÉTELEI

I.1. Integrációs stratégia kialakítása

I. 1.1. A program célja

A Gárdonyi Géza és Szegi Suli Általános Iskola és Napköziotthonos Óvoda Integrációs Programja az intézménybe járó hátrányos helyzetű gyerekek integrációs képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai feladatát az alábbi rendszer szerint szándékozik megvalósítani.

A képesség-kibontakoztató és integrációs program célja a szociálisan, kulturálisan és egyéni képességeik miatt hátrányos helyzetben lévő gyerekek felzárkóztatása, meglévő képességeik kibontakoztatása, újak kialakítása, fejlesztése integrált formában.

Célunk: Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket mihamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Feltérképezésre kerül a hátrányos helyzetű tanulók csoportja,
- Biztosítja minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához,
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti,
- Tudatosan figyeli és fejleszti a gyermekek interperszonális és csoportszociális készségeit is,
- A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család-iskola- gyerek közötti kommunikáció,
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk,
- Megvalósul az oktatás ügyében érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése,
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk,
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

Helyi, speciális céljaink:

- Az esélyegyenlőséget megvalósító és iskolai nevelés és oktatás megvalósítása.
- Az egyéni különbségekre alapozott a gyermekekhez igazodó gyengeségeket, erősségeket felmérő nevelés, melynek a gyermek cselekvő részese.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- Az egyéni képességek fejlesztése, a részképesség hiányának feltárás, ezek módszeres kezelése /mérések, egyéni terápia/.
- A továbbtanuláshoz szükséges alapkompenciák megszerzése.
- Vonzóbbá, elmélyültebbé, tenni az oktatást.
- A tanulók motiváltságának a növelése.
- A korszerű ismeretek oktatásával, a kompetenciák fejlesztésével XXI. század elvárásaihoz igazodva segítjük gyermekeink boldogulását.
- Maradjanak hosszabb ideig az iskolarendszeren belül.
- Minél többen szerezzenek érettségi bizonyítványt, szakmát. Ehhez új tanítási – tanulási módszerekre van szükség, az informatikai ismeretek bővítésére, valamint az új technika beépítésére nemcsak a tanórai munkába, hanem a szabadidőbe is.
- A másság elfogadtatása, tudatos vállalásának erősítése.
- A szülők iskolai végzettségének növelése, e nélkül közvetlen céljaink kudarcba fulladhatnak.
- Minden gyerek megkapja azt a pedagógiai gondoskodást, amely adottságai kifejtéséhez szükséges.
- Az iskola és a szülő nevelési elvének közelítése.
- A nevelő-oktató munkánkban egységes értékelési rendszer kidolgozása.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

I. 1. 2. Helyzetelemzés

Bevezetés

Intézményünkben Becsvölgye, Csonkahegyhát, Dobronhegy, Kustánszeg, Milejszeg, Németfalu, Pálfiszeg községek gyermekeit oktatjuk, neveljük.

Iskolánk is magán viseli a Zala megyére jellemző kistelepülési szerkezet minden előnyét és hátrányát. Igaz, a település infrastruktúrája sokat fejlődött az utóbbi években (telefon, gáz, kábel tv, internet, utak, szennyvízhálózat).

A településeken kevés a munkalehetőség.

A közeli Zalaegerszegen ugyan van mód elhelyezkedésre, de csak szakképzett munkaerőre van szükség.

Mivel régebben is kevés volt a munkahely, a szakképzett munkaerő elköltözött a falvakból. Az elvándorlás jelenleg stagnál. A többség életkörülménye az átlagnál szerényebb. Magas azon családok száma, ahol legalább egyik szülő nem dolgozik.

Ugyanakkor az egyre növekvő társadalmi egyenlőtlenség feszültségként van jelen. A létminimum szintjén vagy alatta élő családoknak önerőből kevés esélyük van a felzárkózásra.

A településeken megtalálhatók a roma kisebbséghez tartozók. Vörösszegen telepszerűen élnek.

Megtapasztaltuk, hogy a hátrányos helyzet több oldalról is szorítja gyermekeinket. Kevés, csak egy probléma megoldásán fáradoznunk, ezzel még a társadalomban elfoglalt pozíciójuk nem változik.

Tudjuk, hogy a felemelkedéshez a szülőkön keresztül vezet az út. A szülők iskolai végzettségéről megállapítható, hogy nagyobb hányaduk általános iskolai illetve szakmunkás végzettséggel rendelkezik. Kisebbség hányaduknak érettségije van, főiskolai, vagy egyetemi végzettséggel kevesen rendelkeznek, ugyanakkor gyakori még a nyolc általánost sem végzett szülő.

A rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak száma megközelíti, ~~eléri~~ az 50 %-ot, a roma etnikumhoz tartozók száma pedig 15 %-ot. Közöttük is nagy különbségek vannak az asszimiláció tekintetében. Egyre több tanuló érkezik csonka családból (válás vagy elhalálozás). Többen munkanélküli segélyből, vagy alkalmi munkából élnek. Ezek a gyermekek negatív erkölcsi példákat látnak, kevés a motivációjuk, magatartási problémákkal küzdenek. Ezért volt szükséges számukra egy fejlesztő, integráló program kidolgozása és működtetése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Technikai feltételek

- Az elmúlt évek során sikerült a bútorzatunkat is felújítani, környezetünket tanulóbaráttá tenni. Ezzel gyermekeink esztétikusabb és az egészségüket védő környezetben tanulhatnak.
- Folyamatos a képesség és készségfejlesztő eszközök beszerzése.
- A hiányok pótlása tervszerűen folyik.
- Az egyéni terápiák kiindulópontja a nagymozgások fejlesztése, ehhez udvari és testnevelési játékok beszerzése folyamatosan szükséges.

Intézményi kompetenciák

A települések programjainak szervezésében, lebonyolításában a pedagógusok meghatározó szerepet vállalnak, szinte minden rendezvényen részt vesznek tanulóinkkal együtt. Különböző tanfolyamoknak, rendezvényeknek is helyet ad intézményünk.

A programban részt vevők köre

A programba kerülés módja:

Minden olyan tanulót felvesszünk ebbe a programba, aki megfelel törvényben foglaltaknak:

- A szülő legmagasabb iskolai végzettsége a 8 általános, és gyermekvédelmi támogatásra jogosult.
- Továbbá a szülő kéri, hogy gyermeke részt vegyen ebben a programban.
- 30% erejéig ~~igazgatói~~ **intézményvezetői** döntéssel is bekerülhet valaki ebbe a programba (olyan hátrányos helyzetű tanuló esetekben, amikor a szülők valamelyik feltételnek nem felelnek meg, és a nevelők úgy ítélik meg, hogy a gyermeknek szüksége lenne erre).

A résztvevők körét minden tanév elején újra fel kell térképezni és meg kell állapítani.

Ennek módja, hogy a szülők kitöltik a nyilatkozatot. Ezt követően a jegyző elkészíti a névsort, majd egyeztet az ~~igazgatóval~~ **intézményvezetővel**.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Jelenleg a hátrányos helyzetű tanulók aránya megfelel a jogszabályi előírásoknak. A jövőben azonban ezt a magas átlagot csökkentenünk kell.

A hátrányos helyzetű tanulók arányán látványos javulására saját erőből két lehetőséget látunk.

A helyzetelemzésből látszik, hogy gyermekeink hátrányos helyzete a szülők aluliskolázottságából is adódik. A környező nagyvárosban egyre inkább szakmával, érettségivel rendelkező munkatársakat tudnak foglalkoztatni.

A jogszabályban előírt feltételeknek csak akkor tudunk megfelelni, ha a szülőknek segítséget adunk a nyolc általános elvégzéséhez, és így megnyílhat az út előttük a szakmaszerzésre.

Iskolánk folyamatosan keresi a kapcsolatot – olyan intézményekkel, akik felnőttképzést is folytatnak – kihelyezett tagozat indításával kapcsolatosan. Jelen helyzetben más lehetőség nemigen adódik a felnőttek iskolába járására.

Ennek a fontossága túlnyúlik a pusztán jogszabályi előírásokon. Hiszen az érintettek előtt nyitva áll az út a szakmaszerzés felé, javul a munkaerő piaci helyzetük, ami segít a családok szociális és anyagi helyzetén.

Valamint megnő ezekben a családokban a tanulás és a tudás szerepe, értéke.

Az intézmény az új tanulási – tanítási módszerekkel, programokkal a pedagógusok attitűdjével elindított egy olyan folyamatot, amely egyre inkább megfelel a XXI. század iskolájának, és nyitottak vagyunk a hagyományos iskolában tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek fogadására.

Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.

- Intézményünkben eddig is jelen voltak a különböző háttérrel és fejlettséggel rendelkező gyerekek.
- A hagyományos módszerek – amelyek homogénnek tekintettek egy gyermekközösséget–, alkalmatlannak bizonyultak ebben a helyzetben. A tantestület próbálkozott, de csak a saját hatáskörén belül: differenciáltunk, korrepetáltunk, tehetséget gondoztunk.
- Az egyedi próbálkozásokat tudatosabbá kellett tenni.
- Ehhez első lépés a gyerekek képességeinek a mérése, és egyéni fejlesztése.
- Eltérő szociális képességgel, de általában már három éves kortól, rendszeresen járnak a gyermekek az óvodába.
- Az óvodai alapozó munkának a folytatása szükségszerű az iskolában.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- Folyamatosan került bevezetésre a gondolkodási, szocializációs, kommunikációs képességek feltérképezése. E vizsgálatok eredményei alapján a hiányosságok feltárulnak, erre egyéni terápiát dolgozunk ki.
- A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatokkal, tanácsadással segíti a munkánkat.
- Céljaink közt szerepelt új, integrációt segítő módszerek megismerése. Így egyre inkább alkalmasak lettünk az eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására és együttnevelésére.
- Ennek alapján a pedagógusok tanórán belül differenciált munkával fejlesztik a gyermeket.
- Az integrációt nagyban segíti a kooperatív tanulásszervezés bevezetése.
- Új próbálkozásunk a projektmódszer bevezetése, alkalmazása.
- A drámapedagógia tanórán belül és tanórán kívül is megjelenik az iskola életében.

Célkitűzéseink:

- Képességek mérése, a mérés alapján a hiányosságok egyéni terápiája. A terápia tanórán belüli és tanórán kívüli alkalmazása.
- Kooperatív tanulás rendszeressé tétele, tapasztalatok összegyűjtése, elemzése, átadása.
- Integrációs segítő módszerek, projektek alkalmazásának keresése. Pl. differenciálás és a projektmódszer megismerésére tréning szervezése és bevezetése.
- Az óvodában megkezdett prevenciós, személyiségfejlesztő munka tudatos folytatása.
- Az új módszerek hatékonyságának rövid távú vizsgálata tantárgyi mérésekkel az alapozó szakasz végén.

Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe

- A multikulturális tartalmak megjelenése az iskolai munkában nagyon fontos, hiszen ennek segítségével gyermekeink könnyebben elfogadják a másságot, ezzel együtt egymással is toleránsabbak lesznek.
- A világ népeinek megismerése projekt formában valósul meg. Különböző történetek feldolgozásával ismerhetik meg gyermekeink a világ sokszínűségét.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel

- Az iskola és a szülők kapcsolatának szorosabbá, harmonikusabbá tétele mellett nekünk a szülő-szülő együttműködést is alakítanunk kell.
- A sok közös program ellenére az a tapasztalatunk, hogy a szülők között nem mindig van meg az összhang.
- Nincsen konfliktus, de sokszor érezhető elutasítás egymással szemben. Emellett időnként él a cigány – nem cigány ellentét is.
- Az összejövetelek hatékonyságát szeretnénk fokozni
 - külső szakértők bevonásával,
 - változatos programokkal, amelyek egymás elfogadására, a közösségépítésre szolgálnak.

A családokkal való kapcsolattartás formái intézményünkben:

- Szülői értekezletek
- Fogadóóra a szülők igényei alapján
- Nyílt napok
- Közös ünnepek a családokkal
- Problémamegoldó kerek asztal (esetmegbeszélések)
- Kézműves foglalkozások
- Faluszépítő munkálatok
- Települések rendezvényei

Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer

- A magatartás és a szorgalom értékelésére van kidolgozott rendszerünk. A helyi tantervben található a szempontrendszer. Amikor ezt kidolgoztuk, az egységes nevelési eljárásokat tartottuk fontosnak. Ez a pedagógus számára volt segítség, a szülő továbbra is csak az értékelést látta.
- Intézményünkben az értékelés az első évfolyamon valamint a második évfolyam első felében szóvegesen történik. Úgy gondoljuk, hogy ebben az időszakban a szóveges értékelés több információt közöl a szülővel, teljesebb képet kap gyermeke iskolai munkájáról. A szóveges értékelés szempontjainak kidolgozása a tanári együttműködésre épült, hiszen az adott osztályokban több nevelő is dolgozik.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

I. 2. Az iskolába való bekerülés előkészítése

I. 2. 1. Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

A gyermekek megismerése:

- Az óvoda nagycsoportosainak felmérése az első félévben
- Fejlettségi szint felmérés január hónapban.
- Az óvodai nevelők tapasztalatainak megismerése. Az óvodából az iskolába átmenet gondjainak enyhítése.
- Mérések, információk értékelése, elemzése (felkészülés az iskolai feladatokra).
- A megfigyelési időszak feladatainak végrehajtása:
 - az információs ismeretek további pontosítása, mérésekkel
 - a fejlesztés, korrekció megkezdése
 - szeptember első két hete, illetve folyamatosan.

Az óvoda és az iskola közös programja

- célmeghatározás,
- kapcsolattartás,
- a kapcsolattartás ütemezése.

A tanítók számára óriási felelősség a gyermekek tanításának megkezdése, az eredményes nevelő – oktató munka megvalósítása. Az ilyenkor jelentkező feladatok végrehajtása meghatározója a gyermek iskolai indulásának, és további fejlődésének. Ez megkívánja, hogy az iskolára felkészítés utolsó mozzanatait kellő tudatossággal, és a két intézmény feltétlen együttműködésével oldódjanak meg. Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek fejlődését maradéktalanul biztosítsuk.

A gyakorlatban jelentkező nehézségek kiküszöbölésére, kidolgoztuk azokat az eljárásokat, amelyek megkönnyítik a gyermekek számára az átállást, a tanítók számára a megfigyelési időszak pontosabb, tudatosabb tervezését.

Ezek az eljárások, a vizsgálati módszergyűjtemény a gyermekek alaposabb megismeréséhez, a megfigyelési időszak feladatainak tudatosabb tervezésében segítséget jelentenek az első osztályos nevelőknek.

Az óvoda és az iskola együttműködésében érvényesüljön a kölcsönös bizalom, egymás munkájának ismerete és megbecsülése. Ez biztosítja az átmenet folyamatosságát a gyermekek számára.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Az új tanterv hangsúlyozza az egyéni képességeket. Az iskola e szerint: gondoskodik a különböző képességű, illetőleg, az eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről.

Biztosítani kell, hogy az egységes alapismereteket, alapkészségeket mindenki optimális szinten sajátítsa el. Ez csak az egyéni különbségekhez való alkalmazkodással, tehát differenciált oktatással érhető el.

A fejlesztő munka eredményessége érdekében az óraszervezési módok megtervezésekor vegyük figyelembe – a tanítási anyag sajátosságain kívül – a tanulók közötti egyéni különbségeket.

Ma már az iskolában is többféle tanítási program közül választhatnak a nevelők. Az eredményesség olyan eljárástól, módszertől várható, amelyet a nevelők meggyőződéssel alkalmaznak, megfelel egyéniségüknek, felkészültségüknek, és egyezik a gyermekek iskola felkészültségével.

Az óvoda és iskola együttműködését, kapcsolattartás részletei régebben csak az óvodai programban szerepeltek. A tanítók a gyermekek fejlettségbeli különbségeinek feltárását az óvónők megállapításától, tapasztalataitól függetlenül végezték.

Jelenleg az átmenet megkönnyítése, a nevelő – oktatómunka kezdeti időszakában tudatosabb tervezése érdekében, a tanítók az iskolakezddést megelőzően objektív ismeretekhez jutnak minden leendő tanítványról.

A gyermekekről az óvodában eltöltött ideje alatt sok ismeretet szerzünk.

A nevelőink belátták, hogy a gyermek megismerésének szinte egyetlen alkalmazott formája – az óvodai foglalkozások látogatása – nem nyújt biztos alapot az egyéni fejlettség megállapításához.

Az iskola első heteiben a nevelőre háruló napi feladatok súlya igen megterhelő. A szoktatás, a gyermekekkel való törődés, és az iskolakezddés egyéb gondjai mellett kevés idő, energia marad megfelelő mélységű vizsgálat összeállítására, elvégzésére.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

I. 2. 2. Heterogén osztályok kialakítása

Más iskolából való átvétel

Létszámaink megengedik, ezért nyitottak vagyunk más iskolából érkező gyermekek iránt.

Az átvételnél szempont, hogy elfogadják az iskola értékrendjét.

A tanév eleji átvételkor nincs probléma, mert a tankönyvrendelést tudjuk biztosítani utánrendeléssel. Tanév közben a könyvtári és a tanári példányokból megoldható ez a probléma. Mivel iskolánk eddig is rendelkezett korrepetálási, felzárkóztatási programmal, eddig sem volt probléma a különbözőségek megoldása. Ezután pedig ez a program fog segítséget nyújtani ebben.

I. 3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

I. 3. 1. Együttműködés a szülői házzal

Cél: *A szülők bevonása az oktatás- nevelés folyamatába.*

Az intézmény és a család közötti partnerség kiépítésének feladatai

A kapcsolattartás formái.

Célja a szülő és pedagógus lehetőségeinek ismertetése arról, milyen fórumok állnak rendelkezésre a közös együttműködéshez.

- *Szülői értekezletek*
- *Családlátogatás*
- *Nyílt nap, nyílt óra, nyílt hét*
- *Problémamegoldó kerekasztal*
- *Esetmegbeszélés*
- *Negyedéves tájékoztató a gyerekekről*
- *Ellenőrző könyvbe bejegyzések, tájékoztatások*
- *Telefonon történő elérhetőség, azonnali intézkedés érdekében.*

A program ismertetése

Célja, hogy az iskolába újonnan belépő szülő ismerje meg, mit jelent gyermeke számára, ha ebben a programban részt vesz.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Szülői nyilatkozat az integrációs nevelésben való bekapcsolódásról.

Célja, hogy a program megismerése után, szóbeli megbeszélést követően, írásban is megerősíti belépési szándékát. Egyúttal kötelezi magát, hogy segíti gyermeke és a nevelő munkáját.

A szülő bevonása a nevelés-oktatás feladatába.

a, Részt vehetnek az osztály foglalkozásain

Célja, hogy megláttassuk a szülőkkel az oktatás-nevelés problémáit a tanítási órákon.

- Lehetőség van erre egyrészt a nyílt napokon, órákon,
- Másrészt, az adott gyermek megfigyelésére legyen alkalma egy-egy órán-problémás esetekben.

b, Bemutathatnak tudásuknak, tapasztalatuknak megfelelően a gyermekek számára egy-egy képességfejlesztő területen számukra jól bevált példát (technika órán barkácsolás, hímzés stb.; testnevelés órán labdavezetés, kötélmászás, stb.)

Célja a szülő bemutatkozása pozitív példával. Ideje lehet egy-egy tanítási óra, vagy délutáni rendezvény, napközi.

c, Tanórán kívüli osztályprogramok megszervezésében és lebonyolításában is részt vehetnek.

Célja, hogy segítse a pedagógus munkáját.

Jelenjen meg gyermeke kíséretében az iskolai ünnepélyeken (pl. évnyitó, évvzáró), tevékenyen hozzájáruljon osztályrendezvények lebonyolításához. (pl. farsang, Mikulás, színházlátogatás, kirándulások, stb.)

Továbbképzések szervezése

Célja a szülők nevelése, oktatása.

- *Hogyan segítse gyermekét házi feladatának elkészítésében.*
- *Az otthoni bánásmód, és az iskolai elvárások tekintetében.*

I. 3. 2. Együtműködés Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálattal

A gyermekvédelem minden gyermekre és fiatalra kiterjedő gondoskodás, pedagógiai, pszichológiai, szociális, egészségügyi, jogi tudnivalók összessége.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén legfontosabb a prevenció.

Ehhez szükséges:

- A gyermekek családi- és életkörülményeinek megismerése.
- A baráti kör feltérképezése, nyílt, őszinte kapcsolat kialakítása.
- A hátrányos és nehéz anyagi helyzetben élők támogatása.
- A bűnmegelőzés érdekében szakértők bevonásával felvilágosító előadások szervezése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- Szoros kapcsolat kialakítása, a rendőrség ifjúságvédelmi felelőseivel, a gyámüggyel.

A gyermekvédelem sokrétű, összetett, komplex tevékenység. Az iskola jelentősége, hogy „jelző intézmény”, így nem kell külön „felderíteni” a problémás gyereket, tehát elérhető, segíthető, befolyásolható.

Cél:

A gyermek problémáit minél korábban felismerni, és minél hatékonyabban kezelni, megelőzve súlyosabbá válásukat. Lényeges, hogy a felderített eset után a jelzés időben kerüljön a megfelelő segítő szervezethez.

A gyermekek védelmének rendszerében fontos feladatot látnak el az alábbi személyek:

Iskolán belül:

- *igazgató intézményvezető,*
- *Osztályfőnökök, nevelőtestület*
- *Gyermekvédelmi felelősök,*
- *Védőnő,*
- *Iskolaorvos,*

Az *igazgatónak intézményvezetőnek* az iskolán belül a megelőzés és a veszélyeztetett gyermekek érdekében alkalmazott módszerek megválasztásában fontos szerepe van. Megfelelő gyermekvédelmi szemléletet alakít ki az iskolában, a gyermekvédelmi munkát folyamatosan ellenőrzi és értékeli.

Az osztályfőnököknek kiemelkedő szerepük van:

- A problémás gyerekeket folyamatosan figyelemmel kíséri
- Igyekszik megismerni minden tanulóját, ezek képességeit, érdeklődési körét, jellemét, családi körülményeit, pályaválasztási terveit.
- A gyermekkel kapcsolatos minden változást megkonzultál a gyermekvédelmi felelőssel

Az *iskolai gyermekvédelmi megbízott* az iskolai gyermekvédelmi munka összefogója, szervezője, ami azt jelenti, hogy nem csak egyedül, az ő feladata a gyermekek problémáinak figyelemmel való kísérése, hanem minden pedagógusé, aki napi munkája során a gyermekkel kapcsolatba kerül.

Védőnő: felvilágosító, egészségvédő programok szervezése, tisztaságvizsgálat (egészségügyi ellenőrzés)

Iskolaorvos: eü. szűrések, felmérések, védőoltások

Iskolán kívüli kapcsolatok:

- *Zalaegerszegi Tankerületi Központ*
- *Polgármesteri Hivatalok*
- *Gyermekjóléti Szolgálat*

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- Gyámhivatal
- Nevelési Tanácsadó
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság
- Rendőrség
- Bíróság

A felmerülő problémák, gondok milyenségétől függ, hogy a megoldásban milyen szervezet tud segítséget nyújtani, de valamennyivel volt már kapcsolatunk, próbáltunk megoldást keresni. Azonnali intézkedésnél az önkormányzat jegyzőjét keressük fel.

A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeivel foglalkozik.

I. 3. 3. Együttműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése szakszolgálatokkal

Cél: A speciális segítségnyújtás időben történjen, szakember bevonásával, egyéni fejlesztéssel.

A szakszolgálatok működési rendjét, igénybevételét törvényi előírás határozza meg.

A megyei szakszolgálat tájékoztat a határidőkről.

A Nevelési Tanácsadó kérésre vizsgál, a vizsgálatot követően:

- Szakvélemény alapján speciális munkarend kialakítása.
- Adekvát munkaszervezés, segítség megoldása.
- Fejlesztés és időszakos kontroll vizsgálatra küldés.
- Egyéni fejlődési napló vezetése.
- Egyéni korrekció nyújtása.
- Speciális képzettségű nevelő, munkába állítása.

A tankötelezettség törvényi előírásai alapján:

- a, Az óvodai iskolaérettségi vizsgálatot figyelembe véve, a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján az igazgató **intézményvezető** dönt a felvételtől.
- b, A nevelő bizonyos megfigyelési időszak után, vagy a szülő kérésére pedagógiai vélemény melléklettel, vizsgálati kérés lappal kezdeményezi a pszichológiai vizsgálatot, logopédiai szűrést.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A Nevelési Tanácsadó javaslatára szakértői vizsgálatkérő lappal továbbküldi a gyermek anyagát a Szakértői bizottsághoz.

Ezt követően kiemelten kezelve kerül a gyermek:

- logopédiai terápiára,
- más fogyatékoság esetén egyéni fejlesztő órán vesz részt,
- integrált oktatást biztosítunk számára.

Eredmény: sikerélményekhez jutás, egyéni ütemű készség és képességfejlesztéssel speciális gondozással jelentős javulást érünk el.

I. 3. 4. Együttműködés középfokú intézményekkel

A pályaválasztás az egyik legfontosabb állomás a tanuló életében.

Az iskolaváltás, az új környezet, új társak, új normarendszer sok fiatalnál okozhatnak megtorpanást, az eredmények csökkenését.

Cél:

- Az átmenet problémáinak csökkentése érdekében alaposabb előkészítő munka.
- Tudatosabb együttműködés a középiskolákkal.
- Az utókövetés feltételeinek kialakítása.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Feladatok a minőségi beiskolázás érdekében:

a, előkészítés: 5. osztálytól a tanulók tudatos felkészítése a sikeres pályaválasztásra, motiválás, érdeklődés felkeltése.

b, közvetlen felkészítés a beiskolázás előtt.

- a középiskolák nyílt tanítási napjain való részvétel biztosítása (a tanulónak, osztályfőnöknek egyaránt)
- pályaválasztási kiállítás megtekintése a megyeszékhelyen (a 7-8. évfolyam tanulói, osztályfőnök) eszmecsere a középiskolák pályaválasztási felelős tanáraival - szórólapok, a középiskolák bemutatója alapján – motiváltság megerősítése
- pedagógiai intézet (megyei) pályaválasztási szaktanácsadójának, szakmai segítségének igénybevétele
- Munkaügyi Központ számítógépes programjának igénybevétele
- a tanulóink körében legnépszerűbb középiskolák pályaválasztási felelőseinek előadása iskolánkba
- volt diákok élménybeszámolói

c, döntés (közös felelősség: gyermek, szülő, osztályfőnök)

d, a pályaválasztás adminisztrációjának elvégzése a KIR rendszerben.

e, a középiskolák hivatalos visszajelzésének adminisztrálása

f, együttműködés azon középiskolákkal, amelyekbe az integrációban részt vevő tanulók felvételt nyertek.

- az együttműködési területek azonosítása:
- tanulmányi munka, közösségi tevékenység, motiváltság, szabadidős program, családi helyzet, neveltségi szint, stb.
- a kapcsolattartás
- utókövetés

g, utókövetés

- I. félévkor
- minden tanév végén
- az iskolatípus utolsó évfolyamán újabb tanintézmény, - a munka világa felé

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Az integrációs naplóhoz csatolni minden új adatot.

Várható eredmény:

- sikeres minőségi beiskolázás
- az általános és középiskolák együttműködésének új alapokra helyezése, bővítése
- a tanulók fejlődésének, sorsának megbízhatóbb utókövetése
- pedagógiai tapasztalatok levonása, dokumentálása, felhasználása a következő évfolyamok tanulóiánál

I. 3. 5. Együttműködés kisebbséggel

(Településeinken kisebbségi önkormányzat nem működik.)

Célok:

- Párbeszéd többség és kisebbség között
- A gyermekek identitás tudatának erősítése
- Egymás kultúrájának tiszteletben tartása, nyitottság és elfogadás
- Saját eszközeikkel ők is segítsék a program sikerét!

Tevékenységek:

Mit?

Új elem az iskolai munkában az integrációs program.

A törvény szerint a program részesei lehetnek azok a tanulók:

- Akiknek szülei 8 osztályt vagy annál kevesebbet végeztek el
- Vagy kiegészítő családi pótlékban részesülnek
- Esetleg egyéni elbírálás alapján kerülnek a programba.

Feladatok:

- A kisebbséggel megismertetni az iskola integrációs programját.
- Esetmegbeszélések.
- Bevonjuk őket a közös munkába, ha az integrációs oktatásban résztvevő roma tanulókkal probléma van, közösen oldjuk meg azt.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- A lehetőségekhez mérten segítségadás a rászoruló családoknak, például: iskolai tanszerek, felszerelések pótlása.
- A gyakorlat kontrolálása, eredmények népszerűsítése
- Környezettanulmányok elkészítésébe való bekapcsolódás

Hogyan?

A kisebbséggel történő együttműködés során ki kell jelölni azokat a személyeket, akik folyamatosan tartják a kapcsolatot és tájékoztatják az érintetteket. Ennek eredménye ként, a kisebbségnek nagyobb rálátása lesz az iskolai munkára, ha megismeri az iskola integrációs feladatait, képes a kapcsolatfelvételre és befogadó személyként pozitívan áll az iskola programjához.

Mikor? Hányszor?

A kapcsolattartó személyek igény szerint találkozzanak, negyedévenként értékeljék a közös munkát.

Várható eredmények:

Segítenünk kell cigánycsaládoknak, meg kell értetnünk velük, hogy a törvény betartása mellett oda jussanak el 8. osztály végére, ahová a többi tanuló eljut. Az érintettek úgy legyenek partnerek, hogy ismerve a programot sikerük legyen!

I. 3. 6. Együttműködés civil szervezetekkel

Az elmúlt évtized társadalmi folyamatainak egyik legjelentősebb eredménye a civil szerveződések megjelenése az élet minden területén, így az oktatásban is.

A civil szervezetek tulajdonképpen magát a társadalmat képezik, közben a társadalmat formálják, eközben saját maguk is alakulnak. Az egész társadalmat lefedik, az élet minden területén megnyilvánul az önszerveződés. Így kerülhetnek bele e szerveződésekbe pedagógusok, egészségügyi dolgozók, szülők, gyermekek stb. Szemléletformálásra van szükség a társadalom minden területén, így az oktatásban is. Beszelnünk kell az integrációról, illetve az inkluzív befogadásról. (Inkluzív befogadásról beszélünk akkor, amikor nem a gyermeket akarjuk mindenkor alkalmassá tenni, hogy a többivel együtt lehessen, hanem az intézményt, a gyerektársakat, a pedagógust, azaz a gyermek környezetét alakítjuk úgy, hogy a képes legyen alkalmazkodni a befogadásra váró gyermek eltérő sajátosságaira.)

Ezen szervezetek a támogatásokon kívül nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra is. Felvilágosító programok szervezése szülőknek, gyermekeknek együtt és külön-külön. Települési szinten szabadidős programok, kirándulások, táborok szervezése tanulóknak, családoknak. Krízishelyzetbe került családok számára azonnali segítségnyújtás, illetve segíteni visszailleszkedésüket a kapcsolattartás lévén. Esetleges intézményi hátterek biztosítása, megkeresése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A tagok egymáshoz való viszonyán sok múlik. Segítségre szorult egyéneket, családokat vonhatunk be a szervezetekbe segítő szándékkal. A szemléletformálással, szemléletváltoztatással a problémák „felkarolásával” hátrányos helyzetben lévőket lehet kiemelni a nem kívánatos helyzetből.

Közvetlen módon az oktatási intézményeinkben az „Iskolánkért – Gyermekeinkért” Alapítvány Becsvölgyén, a „Csonkahegyháti Gárdonyi Géza Általános Iskola Kulturális Művelődési és Közösségi Alapítványa” pedig Csonkahegyháton fejti ki jótékony hatását, illetve az oktatás mellett folyó hitoktatáson keresztül a katolikus és református egyház segítségével nyilvánul meg.

A civilszervezetek a konkrét segítségen túl a személyes és kollektív példamutatásukkal tudnak jó példával szolgálni. A szervezetek tagjain, illetve kuratóriumai lévén képesek kapcsolattartásra.

Az "Iskolánkért - Gyermekeinkért"-, valamint „Csonkahegyháti Gárdonyi Géza Általános Iskola Kulturális Művelődési és Közösségi Alapítvány” számlájára befolyó összegből kulturális programokat szervezünk szülőknek, gyermekeknek, valamint pótoljuk a hiányzó vagy elhasználódott eszközöket. A tagok irányzott segítséget nyújtanak, igyekeznek a segítség lehetőségeit és formáit bővíteni.

- osztálykirándulások támogatása;
- nyári táborozások,
- úszásoktatás;
- sportrendezvények;
- vetélkedők, versenyek, nevezési díjak;
- jutalmazások,
- eszközvásárlás;

Az anyagi erőforrások előteremtése nem kis feladat. A pályázati és az SZJA 1 %-ának felajánlása mellett fontos az elkötelezettség. A társadalmi tudat pozitív irányban történő formálása nagyon hosszú folyamat. Az, hogy az egyének tudatába beépüljenek olyan értékek, melyek a társadalmi együttélést jobbá, humánusabbá teszik, nagyon sok fáradtsággal járó munkát kíván.

II. A TANÍTÁST–TANULÁST SEGÍTŐ ESZKÖZRENDSZER ELEMEI

II.1. Kulcskompetencia fejlesztő programok és programelemek

II. 1. 1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok:

Alapját a diagnosztikus mérések adják, az egyénre szabott terápiával enyhíthetők a magatartási és tanulási zavarok. Mindez beépül a tanórai és tanórán kívüli munkába.

Intézményünk minőség-szemléletének alapelve: az *emberi oldal*, esélyegyenlőség, önmegvalósítás, azaz a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának lehetősége és szabadsága. A diák annak élményét élheti át, hogy azonos lehet saját értékével. Az integráció előkészítő szakaszában mindezek az értékek már megjelennek, amelyek a speciális nevelési szükséglet fogalmának újragondolásából indulnak ki. A személyiséghez alkalmazkodó nevelői környezetben (személyi és tárgyi) biztosítható a tanulási nehézséggel küzdő gyermekek optimális fejlődése. Ebben az értelmezésben a tanulási nehézségek, az osztályban lévő körülmények együttesével határozható meg.

A "másság" sokféle torz reakciót eredményezhet a gyermek és környezete kapcsolatában és nehezíti a beilleszkedést, elindíthat antiszociális viselkedést. Ezért van igen nagy szükség a tanulási zavarok időbeni felismerésére, mert a legtöbb beilleszkedési zavar mögött ez feltételezhető.

Az alapkészségek elsajátításának egyéni különbségei években mérhetők. Ezek a szélsőségek a hagyományos iskolai módszerek és keretek között nem kezelhetők. Előnyben kell részesíteni az egyéni fejlesztést az osztálymunkával szemben. Fontos az egyéni haladási ütem figyelembe vétele egyéni fejlesztési tervek alapján, a tantárgyi integráció, a személyiséget fejlesztő, de az alapkészségek elsajátítását is megsegítő tevékenységek: drámajáték, művészeti foglalkozások, mozgáskoordinációt fejlesztő testnevelési foglalkozások.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A tanulási kudarc komplex jelenség, az összemélyiség problémája. Fontos a szülőkkel való kapcsolattartás, kiemelten fontos a fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus munkája, valamint az osztályfőnök koordináló tevékenysége.

A felzárkóztatás legfőbb feladatai:

- segítségnyújtás a tanulói részképesség zavarok feltárásában,
- az egyéni képességeket figyelembe vevő felzárkóztató program kidolgozása és végrehajtása,
- a tanuláshoz szükséges motivációk megteremtése,
- a szociokulturális hátrányok kompenzálása,
- a kommunikációs és kapcsolatteremtő készség fejlesztése,
- a helyes tanulási módszerek kialakítása,
- a helyes magatartási és viselkedési szokások kialakítása

A felzárkóztatást segítő tevékenységformák iskolánkban:

A tanítási órák keretein belül

- tanórai differenciálás megvalósítása egyénre szabott feladatokkal,
- különböző tanulási technikák tanulói elsajátíttatása
- lehetőségek függvényében egyes tananyagrészek projekt módszerrel való feldolgozása

A tanítási órákon kívül

- korrepetálások biztosítása (az iskola anyagi lehetőségeinek függvényében),
- egyéni foglalkozások biztosítása tanítók, szaktanárok segítségével
- napközis és tanulószobás foglalkozás biztosítása (az 1-4. és az 5-8 évfolyamos tanulóink számára, ha eredményes felkészülésük ezt szükségessé teszi).
- könyvtári foglalkozások
- egyéni elbeszélgetések
- hatékony együttműködés kialakítása a szülőkkel a tanuló segítése érdekében
- pályázatok, ösztöndíj lehetőségek figyelemmel kísérése, elérése (Pl: Útravaló ösztöndíj, Arany János Tehetséggondozó Program, stb.)

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- szoros kapcsolat az óvodával, szakmai és szakszolgálatokkal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciált és kooperatív munka)
- egyéni fejlesztés, egyéni tanrend
- teljesíthető, reális követelmények támasztása
- napközi és tanulószoba
- az osztályközösség segítő erejének mozgósítása
- felzárkóztató foglalkozások
- a nevelők és a tanulók személyes, szeretetteljes kapcsolatai
- tanári együttműködés formái, műhelymunka
- gyermekvédelmi munka
- a közös iskolai és iskolán kívüli programokba a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, elsősorban roma tanulók bevonása
- a családlátogatásokkal a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevétele.

A magatartási és beilleszkedési zavarok megelőzése, illetve kezelése érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. Az iskolában felmerülő tanulókkal kapcsolatos problémákat a szülőkkel és a helyi önkormányzatokkal, a Gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal közösen kívánjuk megoldani.

Kulturális és szociális hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő tanulókkal összefüggő programok: Integrációs program.

Az önálló tanulási képességet kialakító programok

Erre a képességre az egész aktív élet során szüksége lesz a mai fiataloknak, ezért nagyon nagy a jelentősége. Az alsó tagozaton ennek tanítására főleg a magyar és a természetismeret órákon van mód. A felső tagozaton, az osztályfőnöki órákon minden évfolyamon előkerül ez a téma.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

E mellett a napköziben tanító kollégáknak van nagy szerepük és felelősségük, mert ők tudnak ebben a legtöbbet segíteni a gyerekeknek. Ezért mindenképpen szükséges, hogy a napközis nevelő a foglalkozásain folyamatosan tartsa napirenden ezt a témakört és segítse a kollégák ez irányú ismeretszerzését.

A tanulás tanítása

Az egyéni „tanulási ösvények” kialakítása:

Szervezett formában: általános iskolában

- alsó
- felső tagozaton
- tanórán
- tanórán kívüli időben (szakkörökön, könyvtárban, művészeti órákon, napköziben, stb.)

A tanulás feltételei és ennek ismerete

- Motiváltság
- Akarat
- Tudatosság
- Tervszerűség, következetesség
- Alapkészségek, alapképességek fejleszthetősége és fejlesztése

A tanulás alapvető kérdéskörei:

- Irányított tanulás osztályban, csoportban tanulás, párban tanulás, egyéni önálló tanulás
- Tanórai – tantárgyankénti tanulás
- Elméleti ismeret, gyakorlati ismeret elsajátításának folyamata, „technikái”
- Szó szerinti tanulás: versek vagy kiemelt szövegrészek, például eskü
- Szövegszerinti tanulás: definíciók, szakszavak alkalmazásával
- Tartalom szerinti tanulás: globális, analizáló, szintetizáló módszerekkel

A tanítás „hogyan-miért”

A tanulás – „hogyan – miért” kérdés körei

- Hatékony, időtakarékos.
- Különböző módszerek kérdéskörei, amelyeknek elmaradhatatlan hozadéka a sikerélmény.
- Könyvből tanulás kérdéskörei.
- „Új” készségek kialakítása és fejlesztése a tanulás érdekében (pl. lényegkiemelő készség kialakítása, vázlatírás képességének kialakítása stb.).

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

- Idegen nyelv tanulásának technikái, módszerei.
- Versenyekre, vetélkedőre készülés, tanulás módszereinek kérdéskörei.
- A tantárgyak órarendi rendisége és figyelem tartósságának kérdéskörei.
- A délutáni tanulás sorrendisége: könnyű illetve nehéz tanulnivaló.
- Írásbeli és szóbeli tanulnivaló logikus sorrendje.
- „Hibák”, hiányosságok időbeli felismerése, korrigálás!
- A tanulástervezés, a gyakorlás, az ismétlés és az ellenőrzés elveinek ismeretei.
- A tanulás higiénijának kérdéskörei (fáradtság, szokás).
- Tanulás eredményességének értékelése, visszajelzés fontossága (szóbeli, írásbeli, jegyszerű értékelés).

A tanulást segítő körülmények:

- Felkészült pedagógus
- Életkorhoz igazodó elsajátítandó ismeretanyag
- Tanulásegítő eszközök
- Szülői háttér: szemléletváltás, partnerség
- A tanuló:
 - Pszichikus képességei
 - Önismerete
 - Alapképességei
 - Készségei és annak fejleszthetősége (korlátok!)
 - Előző ismeretei, tapasztalatai
- A tanulás céljának ismerete
- Tanulási módszerek, technikák ismerete

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

II. 1. 2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

Kialakításánál első lépés a kommunikációs képességek feltérképezése, a hiányosságokra terápia kidolgozása, mely beépül a mindennapi munkánkba.

II. 1. 3. Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok:

A szocializációs és kommunikációs mérésekre alapozva kerülnek kidolgozásra.

Színterei:

- Iskolai kirándulások, ünnepek, mozi, színházlátogatások, nyári tábor,
- Gyermeknap.
- Néhány napos erdei iskola nevelő hatásának beépítése a programba.
- Osztályközösségek:
 - Tanórán belül alkalmazzuk a közösségépítő játékokat, drámapedagógiát.
 - Tanórán kívül: kirándulások, közvetlen környezet szépítése, közösen vállalt munkák nevelő hatását felhasználva, ünnepi előkészületek.
- Szakköri foglalkozások: ahová azonos érdeklődési körű, de különböző képességekkel rendelkező gyermekek járnak (képzőművészeti, dráma, sport....)
- Mikro-csoportos konfliktuskezelés eseti jelleggel:
 - szituációs játékok és egymás érzéseinek, gondolatainak, indítékainak megismerésével.

Mentálhigiénés programok

A mentálhigiénia – lelki egészségvédelem- feladata az ember idegrendszerét érő terhelések csökkentése a megelőzés módszereivel.

Feladata még, annak a jó, harmonikus, kiegyensúlyozott, testi-lelki közérzetnek a megteremtése és biztosítása, mely lehetővé teszi minden ember számára, hogy környezetével és önmagával békében, harmóniában éljen. Ennek a harmóniának az előfeltétele az idegrendszer tartós kiegyensúlyozottsági állapotának elérése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A mentálhigiénia célja:

Társadalmilag hasznos, egyénileg boldog emberek minél nagyobb számának elérése. Ennek érdekében a lelkiileg egészséges emberek pszichikai épségének megőrzésére törekszik. A mentálhigiénia nem külön elhatárolt tárgy, tárgykörrel rendelkező tudományág, hanem egy átjáró elv, törekvés, sajátos szempontú magatartás, amely segíti az embert biológiai és pszichológiai egyensúlyának és egészségének megőrzésében a fenyegető környezeti-elsősorban mentális- ártalmak megelőzésében.

Az iskola sajátosságai

- Az iskola a nevelés intézményes formája.
- Az iskola egyik legfontosabb funkciója az ismeretnyújtáson kívül, hogy formálja a gyermek normákhoz, elvárásokhoz és másokhoz való alkalmazkodás képességét.
- A gyermek együttműködési képességének hiányát mentálhigiénés problémaként kell értelmeznünk, mely jelzése lehet külső vagy belső környezetével kapcsolatos egyensúlyának felborulásának.
- Az iskola mentálhigiénés fejlesztés mentora a pedagógus. Eszköztárát egyénisége, a növendékekhez való viszonya, irányítási stílusa, nevelői attitűdje, alkalmazott stratégiái határozzák meg.
- Iskolás gyermekekkel foglalkozó pedagógusok, akkor válhatnak hatékony irányítóivá a tanuló személyiségfejlesztésének, ha nem húznak éles határt:

Iskola-család
Oktatás-személyiségformálás
Játék-munka
Tanóra-szünet, stb. közé

Mivel ebben az életkorban a gyermek felnőtt- és tekintélytisztelő, kellő empátiával, személyes modellnyújtással, s az ezekhez társuló pszichológiai kulturáltsággal a pedagógus képes felvállalni a családi hatások erősítését vagy éppen kompenzálását.

Feladatok

Iskolaérettség

Az iskolában a gyermek társadalmi feladata, hogy tanuljon, figyeljen, együtt dolgozzon a többi gyermekkel, fogadjon szót a pedagógusnak, értse meg a feladatot, s felelősséggel végezze el. E feladatok elvégzésére a gyermeknek rendelkeznie kell bizonyos belső pszichikai feltételekkel. Fontos az intellektuális fejlettség. De még ennél fontosabb, nélkülözhetetlen követelmény a gyermek személyiségének fejlettsége.

Feladat: Iskolaérettségi vizsgálat arra irányulva, hogy rendelkezik-e a tanuló azokkal a belső szellemi feltételekkel, hogy a reál háruuló társadalmi feladatokat el tudja látni. Ez függ idegrendszerének fejlettségétől és neveltetési körülményeitől.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Az iskolai élet helyes megszervezése

Olyan légkör teremtése, ami optimális feltételeket biztosít a gyermek személyiségének egészséges fejlődéséhez.

Feladat: Tárgyi és személyi feltételek biztosítása. Az iskolai élet, benne a mikrokörnyezet az osztály, a csoport stb. életének harmonikus és tartalmas megszervezése

Kapcsolat a szülőkkel

A családi háttér, az indíttatás helyszínének megismerése.

Feladat: Bepillantás a család életébe, beszélgetés kezdeményezése. Az anyagi és szellemi feltételek feltérképezése. A családi élet stabilitásának a megléte, a harmonikus életvezetés, a nevelési módok helyességének, vagy helytelenségének a megítélése.

Önismeret, bizalom, biztonság érzésének mélyítése.

A gyermekek különböző belső feltételekkel jutnak ugyanabba a helyzetbe, tehát csak az egyéni bánásmód képes biztosítani az objektív értékelést.

Feladat: Öszinte, feltáró megnyilatkozások mindkét részről. A bizalom, biztonság érzésének elmélyítése.

„Ép testben ép lélek”

Az egészséges életrendben a játéknak, sportolásnak jelentős szerepe van. Fejleszti a gyermekek fizikai és jellembeli tulajdonságait.

Feladat: A különböző tantárgyak lehetőséget nyújtanak, hogy testünk felépítéséről, működéséről beszélgessünk. Az osztályfőnöki órákban az egészséges életmód, az egészséges táplálkozás, a helyes napirend, mint témakör sorra kerül. A testnevelés órák, nem csak tanulók egészségét védik, de fejlődésüket is elősegítik. A sport levezeti a fölösleges energiát. Rendszerességre szoktat, kitartóvá és erőfeszítésre képessé tesz.

Viselkedés kultúra

Az illem az elemi viselkedés íratlan szabályainak összessége. Az udvariasság, előzékenység, figyelmesség az ember megbecsülésének kifejezése.

Feladat: Alapformák a társas érintkezésben, érzések kifejezése, kommunikáció. Valós, vagy kitalált helyzetek elemzése, értékelése.

Az ifjúkor lelki higiéniája.

A serdüléssel járó biológiai változások pszichikai változásokat idéznek elő. Az igények és lehetőségek ellentmondásai konfliktusokat okozhatnak.

Feladat: Türelem, megértés. Szükség van a nevelő irányítására, segítségére. Nem épülhet alá és fölérendeltségi elvre, csupán egy olyan viszonyra, ahol felek egyenrangúak, csupán tapasztalataikban, életbölcseességükben különböznek egymástól.

II.2. Integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Együttműködés civil programmal:

Nevelőmunkánk alapját képezi az integrációra törekvés. Iskolánk nyitott, a pedagógusok szívéükön viselik volt tanítványaik sorsát.

Az elballagott tanulóink gyakran keresnek meg bennünket, hogy segítségünket kérjék.

Naprakészebbé, személyesebbé, egyénibbé válik a nyomonkövetés.

Egyre többen be tudják fejezni a választott középfokú oktatási intézményt, mely segíti a munkaerőpiacra jutást, a társadalmi integrációt.

II. 3. Az integrációt segítő módszertani elemek

Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés

A különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodás, differenciálás egyik fő feladatunk.

A differenciálás az egyéniségek kibontakoztatását akár az úgynevezett átlagos képességű, akár tehetséges vagy a hátrányos szociokulturális közegben nevelkedett, hátrányokkal küzdő gyermekek csoportját tekintve fontos tevékenységünk.

- A differenciálás iskolai alkalmazása során minden tanulónak el kell sajátítania a törzsanyagot, a továbbhaladáshoz szükséges minimumot. Ahhoz kell megtalálni a differenciálási formákat, hogy ezt a minimumszintet minden gyermek elérje. A tehetségek kibontakoztatása éppen úgy feladatunk, mint a lemaradók felzárkóztatása. A minden gyermek egyéni fejlettségének és tempójának megfelelő haladásban látszik a megoldás kulcsa.
- A tanári differenciálás, személyiségfejlesztés automatikusan felbontja a hagyományos, frontális munkaszervezést, ami több csoportos, páros és egyéni önálló munkát igényel.

Az iskolai alkalmazás esetén csoportmunka:

- Akkor van jelentősége, ha a tanulók már megismert tananyaghoz hasonló anyaggal ismerkednek. A csoportok létszáma általában 3-5 fő.
- Homogén csoportok: A hasonló képességűek azonos csoportokba kerülnek, azért, hogy a közel azonos képességű gyerekeknek könnyebben tudjon a pedagógus feladatot adni, illetve, hogy a gyengébbek így külön segítséget kaphassanak, míg a jobbak önállóbban dolgoznak.
- Heterogén csoportok: Különböző képességű gyermekek kerülnek össze azért, hogy egymásnak segítsenek.
- A feladatmegoldás tempója alapján is történhet csoportba sorolás.

A csoportmunka megszervezése lehetséges úgy, hogy minden csoport ugyanazt kapja, vagy minden csoport különféle feladatot kap.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A csoportok megoldhatják feladataikat munkamegosztással és munkamegosztás nélkül.

A más csoportba kerülés lehetősége ösztönzőleg hat.

Értékelés

Amikor kiscsoportos tanulásszervezéssel dolgozunk, a gyerekek teljesítménye nemcsak egyénileg értékelendő, hanem csoportos teljesítményként is. A csoportteljesítmény minden egyes tanuló egyéni pontjainak összege is lehet.

Páros munka

Páros munkáról akkor beszélünk, ha két tanuló tevékenységében szerepet kap a gondolatcsere, a közös munka, felelősség, értékelés. A páros munka a csoportmunka egyszerűbb változata, előgyakorlata. A jobb eredmény elérésének érdekében egymást kölcsönösen választhatják.

A páros munkát olyan esetekben lehet alkalmazni, amikor a tanuláshoz van előismeretük az adott témában, vagy a nevelő irányításában már korábban megismert ismeretszerzési, módszert használják fel. Alkalmazható, gondolkodtató feladatok együttes megoldásaként, csoportosítások során, gyűjtő- és kutatómunka esetében, manuális feladatvégzés során.

Egyéni munka

Önálló tevékenység esetén, vagy mindenki ugyanazt a feladatot kapja, vagy mindenki más-más feladatot old meg.

A differenciálás házi feladatok adásában is meg kell, hogy jelenjen.

A differenciálás hibái

- Hiba, ha a pedagógus által létrehozott csoportok merevvé válnak, ha az átjárhatóság lehetősége nem biztosított.
- Hiba, ha a büntetés eszközeként használják fel.
- Ha hosszantartó, unalmas feladatvégzésre kényszerítik a tanulót, mert monotonná, fárasztóvá válik a munka.
- Hiba, ha a gyerekek megszokják, hogy az önállóan dolgozók munkáját nem értékeli rendszeresen a pedagógus.
- Hiba, ha a pedagógus nem bízik abban, hogy az önálló csoportban tanuló gyermekek változatosabb feladattípusokat is képesek megoldani, mint amit már begyakoroltak.

A kooperatív tanulásszervezés

Napjainkban a gyerekek világa is színes, mozgalmas, figyelemfelkeltő. Ezzel szemben a hagyományos tanítási módszer szürkének bizonyul a mai gyermekek számára.

Útkeresésünk során a kooperatív tanulásszervezés bizonyult hatékonyabbnak, mert a gyerekek aktivizálására épül, mert sokrétű tanulásszervezést kíván, a tapasztalatok útján a gyerek ismeretei mélyebbé válnak. A csoport minden tagjának feladata és felelőssége, hogy mindenki megcsinálja a feladatot, elkészüljön, megtanulja az éppen aktuális ismeretet. Mindenki felelős a saját munkájáért, de együtt is dolgoznak, ha szükséges segítik egymást, mert a feladat sikeres megoldása függ valamennyi gyerek munkájától. Az együttműködés

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

sikerét és a szociális készségek (felelősség, együttműködés, tolerancia, irányítás, szervezés, gondoskodás, együttérzés, egymás tisztelete stb.) alakulását szerepek biztosítják, amelyeket valamennyi gyereknek be kell tölteni, hiszen csak gyakorolva tanulhatók.

- A célunk az, hogy gyermekeink jobban figyeljenek egymásra, segítsék egymást, toleránsabbakká és empatikusabbá váljanak.
- A diák megtanulja, hogy csak akkor lehet sikeres, ha a többiek is azok. A csoport tagjai együtt dolgoznak, egymást segítik, és így biztos, hogy a gyengébb képességűek sem maradnak le.
- A kooperatív tanuláshoz a fizikai együttléten túl hozzátartozik a témák megvitatása, a feladat megosztása és egymás segítése, és más kulcsfontosságú tényező.
- A diákok erősebben motiváltak, többet tanulnak, és több marad meg bennük.
- Jobban becsülik magukat, jobbak a társaikkal kialakult kapcsolataik, érzelmileg és pszichológiailag fejlettebbek, és szívesebben járnak iskolába.
- Jobban fejleszti a problémamegfogalmazás, a problémamegoldás, az elemzés, a kutatás képességeit.
- A tapasztalati ismeretszerzés során gyakorlatiasabb tudás birtokába jussanak, hogy a XXI. század kihívásainak meg tudjanak felelni.
- A kooperatív módszer alkalmazása során tapasztaltuk meg, hogy a tudás még komplexebbé tehető, ha újabb integrációt segítő módszertani elemekkel ismerkedünk meg. Pl. projektmódszer, differenciálás. Terveink közt szerepel újabb pedagógiai módszerek megismerése, és alkalmazása a mindennapokban. Ezzel gyermekeink számára még vonzóbbá, játékosabbá, egyénre szabottabbá tehetnénk az ismeretszerzést.
- Az integrációt elősegítő módszertani elemek szélesebb körű alkalmazása a tanári együttműködést szorosabbá és tudatosabbá teszi.

Drámapedagógia

Valójában gyermek-csoportpszichoterápiás munkának vehető a drámapedagógia alkalmazása az integrált oktatás folyamatában.

A módszer létjogosultságát alátámasztja, hogy a ma oly divatos „személyiség” – jelző, mint embert meghatározó fogalom, mélyebb tartalommal bír, mint ahogyan alkalmazzák. Minden ember egyenlőnek, egyformának születik, a személyiségjegyek nagy része a nevelés folyamatában alakul ki. A cél így a rejtett vagy elfojtott személyiségjegyek felszínre hozatala – jó, rossz egyaránt, hiszen valójában ez fogja mutatni az utat a pedagógus munkájához. Feladat a gyermek megismerése – ez elsősorban önmegismerésen (gyerek) alapuljon – a személyiségfejlesztő módszerek alkalmazásával.

A dramatikus formák csak kiegészítői az oktatás hagyományos formáinak:

- a tananyag bizonyos részei drámával
- plusz tudás nyújtása dramatikus eszközökkel

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Személyiségfejlesztés és drámapedagógia:

Ismert kell, hogy legyen a pedagógusok számára, hogy a dramatikus tevékenységi formák csoportosítása négy szempont szerint történik:

- Gyakorlatok
- Dramatikus játék
- Színház
- Tanítási dráma

Ezek közül az első és a második, ami mindenfajta tanítási órán szabadidős programok során alkalmazható. Tehát a dramatikus elemek alkalmazása nem a dráma tantárgyhoz kötött, a tanítási dráma kivételével. Természetesen a humán tárgyak, az osztályfőnöki órák prioritást élveznek- e téren, de a reál tárgyak körében is alkalmazhatók.

Az önmegismerés lehetőségei végtelenek; az egész módszer a játékon alapul, ami alapeleme a gyermeki létnek.

Ez történhet frontálisan, ezen belül kiscsoportos munkaformákat alkalmazva. Fontos a közösséggel együtt végzett munka, mert a közös siker – esetleg kudarcélmény is építő, és a csoport nagyon sokféleképpen viszonyul az egyénhez; motivál, visszavet, befogad, kítaszít, ugyanakkor védettséget, biztonságot nyújt, de elvárások is vannak.

Feladat: olyan tanulási környezet biztosítása, ahol védettségben önálló munkát végezhetnek és fontos a véleményük.

A kooperatív csoport nagyobb hatékonyságot mutat az együttes munka során. A személyiség feltárását segíti.

Mindenféle tevékenység a mintanyújtáson alapuljon, a pedagógus azonosuljon a gyakorlatokkal, a gyerekekkel – arra az időre ő is legyen gyerek.

Az, hogy ki kikkel, mikor, hányszor végzi a csoportgyakorlatokat, az adott témából adódó lehetőségek alkalmazhatóságától függ. Lényeg, hogy a tanár nagyon naprakész és felkészült legyen, de tudjon improvizálni is.

Az alkalmazható gyakorlatok a folyamat során sokrétűek, a pedagógus az adott témához, munkaformához választhat a lehetőségek közül.

A gyakorlatok ismertetése tematikus felosztásban a felsorolás szintjén:

1. Készség-, képesség- és személyiségfejlesztő gyakorlatok
2. A kreativitást fejlesztő gyakorlatok
3. A nonverbális készségek fejlesztése
4. Az önkép, önismeret fejlesztését szolgáló gyakorlatok:
5. Társismereti is kapcsolatfejlesztő gyakorlatok

A várható eredmény hosszútávon mindenképpen a személyiség pozitív irányú változását mutatja. Az ideális az lenne, ha már óvodás kortól alkalmazná a pedagógus ezeket a személyiség nyomon követése mellett. A gyakorlat eredményességének ellenőrzése a gyakorlat végzése közben történik, mivel csak folyamatában értékelhető – a tanár állandóan

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

szemmel tartja a gyerekeket, gondolatban rögzíti a látottakat, majd a lehető legrövidebb időn belül írásban is. Értékelés csak szóban a pozitívumokra törekedve.

II. 4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Hospitálásra épülő együttműködés

Az integrációs pedagógiai rendszer alkalmazásához elengedhetetlen néhány olyan szervezési, intézményi feltétel, amely biztosítja azokat a kereteket, amelyekben belül az integráció működni tud. Az iskola élete több ponton is átalakul, ha integrációs nevelésbe kezd. Újra kell gondolni tevékenységét, helyzetét.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei az integrációs fejlesztést megvalósító pedagógiai rendszert azokkal a szempontokkal egészítik ki, amelyek az együttnevelés pedagógiai esélyeit jelentősen növelik. Ezek között fontos szerepet tölt be a műhelymunka-a tanári együttműködés formái, melyek egyik megjelenési formája a hospitálásra épülő együttműködés.

Cél:

A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat, és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni. Ennek érdekében a tanulók és a nevelők minél alaposabb megismerése, az együttműködés szellemének egységesítése szükséges.

Fontos a műhelymunka eredményességéhez:

- Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása
- Szakmai egyeztetés
- Az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása
- A fejlődési irány kijelölése
- Egymástól való tanulás képességének kialakítása
- A hiányok feltárása
- Problémakövetési technikák kidolgozása
- Rendszeres szakmai megújulás

Szem előtt kell tartani:

- A nevelők függnek egymástól
- Befolyásolják egymást
- Közös célért dolgoznak

A műhelymunka formái:

- A. Hospitálás
- B. Értékelő megbeszélések
- C. Esetmegbeszélések
- D. Problémamegoldó fórum

A.) Hospitálás

Az 1. számú táblázat ajánlása szerint.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Miért van szükség pedagógusok hospitálására?

- Tantárgyak közötti besegítés (kéességek fejlesztése.Pl: nyelvi kommunikációs képességek fejlesztése: magyar, matematika...,gondolkodási képesség-rendszerezés...)
- az oktatás hatékonyságának növelése az oktatás minőségének biztosítása. Egységes nevelési eljárások meglétének ellenőrzése.
- Tananyag tantárgyak közötti egymásra épülése (pl.: matematika-fizika, matematika-kémia bizonyos elemei...)
- Módszerek tanulása (pedagógusok egymástól: szervezés, óravezetés, új módszerek...)
- Tanulók megismerése: (osztályfőnök-tanulók más tanórán való megfigyelése, más helyzetben történő megismerése, halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról szóló feljegyzések)
- Csoportok bevéálása (más órákon alakult, jól bevált csoportok megfigyelése, működése stb.)
- Projektek (választott témák tantárgyak közötti koncentrállása, egymásra épülése)

Szükséges szervezés

- Órarend, helyettesítés megszervezése
- Az óralátogatás előkészítése a táblázatban rögzítettek szerint havi program alapján történik.

B.) Értékelő megbeszélések:

Műhelymunka-tapasztalatok megbeszélése

Az elemzés szempontjai:

Az óra értékelése a közösen meghatározott óraelemzési szempontok szerint történik.

Közösen meghatározzák a javítandó területeket.

A megfigyelési szempontokat a tapasztalatok alapján felülbírálljuk.

C.) Esetmegbeszélések

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos tapasztalatok megbeszélése, a háromhavonkénti jelentések elkészítése. (Fejlődésük, fejlesztésük, munkájuk stb.)

Legalább 3 havonta

Részvevők lehetnek: osztályfőnökök, szaktanárok, gyógypedagógus, napközis nevelő, stb.

D.) Problémamegoldó fórum

Rendkívüli megbeszélés, melyet főleg a tanuló valamilyen magatartási, tanulási vagy egyéb (pl: családi) gond miatt hívunk össze a probléma megoldása érdekében.

Részvevők lehetnek: osztályfőnökök, szaktanárok, gyógypedagógus, napközis nevelő, szülő, gyermekvédelmi felelős, családsegítő, jegyző stb.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

1. számú táblázat

Hónap	Tevékenységek	Hospitálás célja	Megfigyelési szempontok
Szeptember	Óvónők→1.osztály Tavalyi 4.oszt osztályfőnökök → 5.osztály	Tanulók bevalásának megfigyelése (átmenet megfigyelése, könnyítése)	A hagyományok folytatása, a felsős és alsós munkaközösség munkakapcsolatának erősítése .
	Osztályfőnökök→szaktanárok	Az osztályába járó tanulók megfigyelése (különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra)	A tanulók szociális kompetenciáinak megismerése. Alkalmazkodásuk megfigyelése a különböző tanulási, tanítási helyzetekben. (Tanárok egyéniségéhez, módszereikhez.)
Október	Nyelvtanárok és magyar szakosok kölcsönös hospitálása.	A felzárkóztatásra szoruló, illetve tehetséges tanulók felmérése.	A helyesírási készségek, olvasási képességek, szókinccs, szöveg feldolgozási kompetenciák, kommunikációs készségek megfigyelése.
	Osztályfőnökök→szaktanárok	Szeptemberben megfogalmazott szempontok szerint.	Szeptemberben megfogalmazott szempontok szerint. Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók megfigyelése
	Műhelymunka. <i>Értékelő megbeszélés</i>	Tapasztalatcsere. Nyelvszakosok megbeszélnek a magyar és nyelvi órákon a tanulók a beszéd és kifejezőkészség fejlesztésének módjait.	

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Hónap	Tevékenységek	Hospitálás célja	Megfigyelési szempontok
<i>November</i>	Műhelymunka. <i>Esetmegbeszélés</i>	A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók előmenetelének értékelése az első három hónap tapasztalatainak alapján . A további fejlesztendő területek megfogalmazása, megtervezése, a gyermekeket tanító kollegák együttműködésével.	
	Szülői értekezletek	A szülők tájékoztatása, egyeztetés a teendőkről. (HHH.-s)	A szülők együttműködésének, segítőkészségének megismerése, az általuk felvetett problémák megvitatása, kezelése.
	A 4. osztályos matematika szakos tanárok hospitálása az 5. osztályos matematika órákon.	Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése. A HHH-s tanulók segítése.	Az életkornak megfelelő aktivitás, gondolkodási képességek, kreativitás, kombinációs képességek, elemi számolási készségek, szöveges feladatok értése, lényegének kiemelése.
<i>December</i>	Hospitálások az azonos műveltségi területeken tanítók között. (reál, humán)	A HHH.-s tanulók ismeretfeldolgozási képességeinek, készségeinek megismerése a hasonló műv. területű tanórákon.	Kooperatív és differenciált tanulásszervezésű órákon a tanulók fegyelmének, figyelmének, a figyelem megosztásának, precizitásuknak, türelmüknek, segítőkészségüknek, együttműködésüknek megfigyelése. Csoportmunka során irányító, elfogadó szerepük, aktivitásuk illetve passzivitásuk nyomon követése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Hónap	Tevékenységek	Hospitálás célja	Megfigyelési szempontok
<i>Január</i>	A 4. osztályos magyar szakos tanárok hospitálása az 5. osztályos magyar órákon.	Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése. A HHH-s tanulók segítése.	Az életkornak megfelelő aktivitás, olvasás, szövegértés, helyesírás, kommunikációs készségek megfigyelése.
	A 7.- es osztályfőnökök hospitálása a 8. –os osztályfőnöki órákon	Pályaválasztás. A kialakult elképzelések reális irányba terelése, segítése különös tekintettel a HHH-s tanulókra.	Önismeret, képességnek, érdeklődésnek megfelelő szintű továbbtanulási elképzelések.
	Műhelymunka → tapasztalatcsere <i>Értékelő megbeszélés</i>	A hospitálások tapasztalatainak megbeszélése.	
<i>Február</i>	Műhelymunka. <i>Esetmegbeszélés</i>	A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH.) tanulók előmenetelének értékelése a második három hónap tapasztalatainak alapján. A további fejlesztendő területek megfogalmazása, megtervezése, a gyermekeket tanító kollegák együttműködésével.	
	Az óvónők látogatása a beiskolázás előtt az alsó tagozatos tanítási órákon.	Az óvoda és iskola közötti átmenet megkönnyítése.	A tanítási órák menete, módszerek, iskolai szokások megfigyelése.
	Nyíltnap szülők és leendő elsősök számára.	Ismerkedés az iskolai környezettel s a leendő tanítókkal.	A tanítási órák menete, módszerek, iskolai szokások megfigyelése. A tanító egyénisége, az óra hangulata.
	Szülői értekezletek	A szülők tájékoztatása, egyeztetés a teendőkről. (HHH.-s)	A szülők együttműködésének, segítőkészségének megismerése, az általuk felvetett problémák megvitatása, kezelése.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Hónap	Tevékenységek	Hospitálás célja	Megfigyelési szempontok
<i>Március</i>	A felső tagozatos matematika szakos tanárok hospitálása a 4. osztályos matematika órákon.	Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése. A HHH-s tanulók segítése.	Az életkornak megfelelő aktivitás, gondolkodási képességek, kreativitás, kombinációs képességek, elemi számolási készségek, szöveges feladatok értése, lényegének kiemelése.
	Műhelymunka → tapasztalatcsere <i>Értékelő megbeszélés</i>	A hospitálások tapasztalatainak megbeszélése.	
	Leendő elsősök beiratkozása.		
<i>Április</i>	A felső tagozatos magyar szakos tanárok hospitálása a 4. osztályos magyar órákon.	Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése. A HHH-s tanulók segítése.	Az életkornak megfelelő aktivitás, olvasás, szövegértés, helyesírás, kommunikációs készségek megfigyelése.
<i>Május</i>	Tanítók látogatása az óvodai nagycsoportban.	A beiratkozás tapasztalatainak megbeszélése.	Beszédképesség, beszédértés tiszta beszéd, szókinccs, kommunikáció, fegyelem, figyelem tartóssága, figyelemlkoncentráció, érdeklődés, aktivitás, számfogalom, logikai készség.
	Leendő 5. –es osztályfőnök látogatása a 4. osztályban.	Az alsó és felső tagozat közötti átmenet megkönnyítése. A HHH-s tanulók segítése.	Az osztály, a csoportok, az egyének aktivitását. Fegyelmüket, figyelmüket, érdeklődésüket, kommunikációjukat, együttműködésüket, segítőkészségüket, kooperativitásukat.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Hónap	Tevékenységek	Hospitálás célja	Megfigyelési szempontok
<i>Június</i>	Osztályfőnökök → szaktanárok	Az osztályába járó tanulók megfigyelése (különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra)	A tanulók szociális kompetenciáinak megismerése. Alkalmazkodásuk megfigyelése a különböző tanulási, tanítási helyzetekben. (Tanárok egyéniségéhez, módszereikhez.)
	Műhelymunka → tapasztalatcsere <i>Esetmegbeszélés</i>	A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH.) tanulók tanév végi értékelése az utolsó három hónap tapasztalatainak alapján. A következő tanévben fejlesztendő területek megfogalmazása, megtervezése, a gyermekeket tanító kollegák együttműködésével.	
	Megbeszélés a HHH.-s szülőkkel.	Gyermekeik éves munkájának értékelése.	Együttműködés.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

II. számú melléklet

ÓRAELEMZÉSI SZEMPONTOK

1. Általános ismertetés az óráról

- Helye a tanítási folyamatban, előzményei és következményei.
- Az óra célkitűzései, feladatai.
 - Célok
 - Célkitűzés
 - Célok helyessége

2. Az óra tartalma:

A tanóra tervezése, előkészületek:

- Tartalom megválasztása, a tananyag terjedelme
- Óra felépítése
- Eszközök, módszerek kiválasztása

Kivitelezés:

- Órakezdés
- Óra felépítése
- A tananyag feldolgozásának szakmai színvonala
- Óra ritmusa
- Tanulók közreműködése
- A tervezett és spontán nevelési lehetőségek kibontakozása
- A felépítés ésszerűsége, logikussága, időbeosztása
- A kompetenciafejlesztés lehetőségei
- A tanári és tanulói munka arányai
- Óra befejezése
- Óra légköre

3. A tanóra módszerei és szervezési formái

- a didaktikai feladatok és módszerek megfelelése
- az osztály, a csoportok, az egyének aktivizálása
- individualizált és differenciált munkaformák
- alternatív módszerek alkalmazása
- oktatási eszközök és információhordozók
- a tanár kérdéstechnikája és vázlata /a tanulók számára/

4. A tanulók részvétele

- felkészültségük és tudásuk, a megértés szintje
- figyelmük és fegyelmük, érdeklődésük, aktivitásuk
-

Ellenőrzés, értékelés:

- Az önértékelés képességének kialakítása
- A teljesítményszint és tudásszint visszajelzése,
- Az ellenőrzés, értékelés változatossága
- Az értékelés motiváló hatása
- Házi feladat ellenőrzése

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Az értékelés legyen:

- Sokszínű, serkentő, ösztönző hatású,
- Folyamatos, rendszeres, minden tevékenységre kiterjedő,
- Tárgyilagos, objektív, a tanuló személyiségét fejlesztő, segítő szándékú,
- Következetes, szakszerű és felelősségteljes.
- Céljai és követelményei a tanulók számára legyenek ismertek!

5. A tanár munkája és magatartása

- szakmai és pedagógiai biztonsága
- az óravezetés lendülete
- viszonya az osztályhoz és az egyénekhez
- értékelései
- kommunikációja és metakommunikációja
-

A pedagógus egyénisége:

- Kérdések megfogalmazása
- Megfigyelési szempontok adása
- Utasítások megfogalmazása
- Konfliktus helyzet megoldása
- Véleménynyilvánítás stílusa
- Metakommunikációs eszközök alkalmazása
- Probléma felvetés, érdeklődés felkeltése
- Pozitív visszacsatolás

II. 5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

A kompetencia alapú értékelési rendszer:

Iskolánk pedagógiai sajátosságai, így az egész Integrációs nevelési program is, az esélyek teremtését szolgálják. Ezekből egy hangsúlyos elem az értékelésre kialakított koncepciónk, amely nem választható el az iskolában folyó teljes folyamattól.

A mi értékelő munkánknak a gyerekbe vetett bizalom az alapja.

Az értékelés e programban az információk gyűjtésének eszköze, melynek segítségével a pedagógus, a gyermek, a szülő egyaránt felmérheti a gyerek fejlődésének mértékét, és támpontokat kapunk a további tervezéshez, fejlesztéshez.

Jelenleg a magatartás és a szorgalom értékelésére, valamint a szöveges értékelésre van kidolgozott rendszerünk. A helyi tantervben található a szempontrendszer. Amikor ezt kidolgoztuk, az egységes nevelési eljárásokat tartottuk fontosnak. Ez a pedagógus számára volt segítség, a szülő továbbra is csak az érdemjegyet látta.

Intézményünkben az értékelés az első évfolyamon valamint a második évfolyam első felében szövegesen történik. Úgy gondoljuk, hogy ebben az időszakban a szöveges értékelés több információt közöl a szülővel, teljesebb képet kap gyermeke iskolai munkájáról.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

A szöveges értékelés szempontjainak kidolgozása a tanári együttműködésre épült, hiszen az adott osztályokban több nevelő is dolgozik.

Az értékelés céljai:

- A gyerekek fejlődésének nyomon követése és képességeiknek pontos felmérése.
- A pedagógus visszajelzést kapjon munkájáról, megfelelően tervezte-e az elsajátítandó ismereteket az osztály és az egyén számára, ehhez megfelelő módszereket választott-e ki, megfelelő időt és tevékenységeket biztosított-e a készségek gyakorlására.
- Hiteles kép rajzolása gyermeknek, szülőnek pillanatnyi fejlődési állapotról, megismerjék a teendőiket.
- A hiteles értékelés nélkülözhetetlen része az önmagunkról alkotott vélemény (önértékelés) is.

A gyerekek értékelése a következő szellemben történik:

- Az értékelés a gyerekekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse az önismeretet.
- A gyerek fejlődéséhez megfelelő gyakorlati tanácsokat adjon.
- A szülők és a gyerekek is részt vegyenek az értékelés folyamatában, a gyerek legyen aktív részese saját fejlődésének.
- Az értékelés ne kritérium – orientált legyen, hanem az egyén fejlődéséhez mért, serkentsen további erőfeszítésre.
- Legyen személyhez szóló, amelyik nem pusztán az állapotot, tényeket rögzíti, hanem a továbblépés lehetőségét is megmutatja.
- Tekintse minél átfogóbban a gyerek személyiségét, figyeljen a tudás- és a teljesítményszinttel nem kifejezhető személyiségvonások fejlődésére is.
- A teljesítmény mérésére többféle eszköz, módszer használata célszerű.
- A gyerek erősségeit, nem pedig gyengéit emeli ki.
- Segítse a pedagógusok és szülők közös gondolkodását a gyerek fejlődése érdekében.

Az értékelés módszerei, eszközei:

1. Mappák:

- a. gyűjtő mappák
- b. bemutató mappák az idő előrehaladtával fokozatosan bevezetve
- c. értékelő mappák

2. Tanár – diák konferenciák: barátságos hangnemben, hangulatban történő beszélgetések, amelyek az őszinte vélemények elmondására motiválják a gyerekeket. Ezekre félévente kerül sor.

3. Háromhavonta szöveges értékelés: Az osztályfőnök összegző értékelése a szempontsor alapján. A szülő kézjegyével látja el, hozzáfűzheti saját gondolatait is.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

4. *Személyes beszélgetések:* Háromhavonta sorra kerülő beszélgetés, amelyen a szülő, a tanuló és a pedagógus van jelen. Erről emlékeztetőt írhat a füzetébe a pedagógus.

5. *Egyéni fejlődési napló:* Ezt az osztályfőnök vezeti. Vannak publikus és nem publikus bejegyzései is. Ezek összegző oldalairól kaphatnak másolatot a gyerekek, a családok háromhavonta.

Úgy gondoljuk, hogy a leírt gyakorlat hozzájárul a gyerek, a szülő és a pedagógus sokoldalú, alapos, elmélyült és folyamatos együttműködéséhez. Ezáltal a gyermek megítélésének és fejlesztésének felelősségteljes munkáját nagyban segíti.

II. 6. Multikulturális tartalmak

A multikulturális tartalmak megjelenése az iskolai munkában nagyon fontos, hiszen ennek segítségével gyermekeink könnyebben elfogadják a másságot, ezzel együtt egymással is toleránsabbak lesznek. Ez a témakör a többségi magyar és a kisebbségi cigánykultúra együttes megismertetését jelenti. A multikulturális szemlélet szerint az oktatási rendszerben a különböző kisebbségeket azonos tisztelet és védelem illeti meg, mind egymástól, mind a többségtől.

A világ népeinek megismerése projekt formában valósul meg.

A kisebbség kultúrája létező, megismerhető és megérthető.

Az iskolai multikulturális oktatás célja: hogy együtt ismerkedjenek meg a hazai és a világ más országaiban élő népcsoportok kultúrájával.

A különböző nemzetiségekhez illetve etnikumhoz tartozó tanulók egyaránt legyenek büszkéek hagyományos értékeikre, kötődésükre, és ezeket a tulajdonságokat társaikban is tiszteljék.

A multikulturális oktatás segíti a népi hagyományok megőrzését, és az ezekre a hagyományokra épülő értékek továbbfejlesztését.

Az iskolában ehhez kapcsolódó feladatok:

Projekt nap, mely során tanulóink bemutatják a különböző népcsoportok szokásait, kultúráját, stb.

A tanulók a különböző kultúrák megismerésével, és az ennek érdekében folytatott közös tevékenységekkel a tolerancia, a másság tiszteletére és értékeinek felfedezésére lesznek képesek.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

II. 7. A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása

Pályaorientáció

A pályaorientáció célja az utóbbi időben más arculatot kapott, hiszen a gyermekeknek nem közvetlenül az általános iskola befejezése után kell szakmát választaniuk.

Cél:

- Sikeres iskola illetve pályaválasztás segítése.
- A tanuló az adottságainak legmegfelelőbb iskolába kerüljön.
- Minél több tanuló érettségit adó középiskolában tanuljon.

Továbbtanulásra felkészítő program

A pályaválasztásnál a legnagyobb motiváló erő a család iskolai végzettsége és társadalomban elfoglalt helye. A gyerek jövőképét formálja és segíti, hogy célokat tűzzön ki maga elé. Ennek hiányában az iskola felelőssége megnő. A gyermeknek alaposan meg kell ismernie önmagát, lehetőségeit és segíteni abban, hogy jövőképe legyen és érzelmi – akaratit életét erősíteni, hogy a kitűzött célt el tudja érni.

A program szerepe: a komplex személyiségfejlesztés során már korai gyermekkortól – latens módon – elkezdődik a felkészítés a sikeres továbbtanulásra.

A program feladata:

- 5., 6. osztályban elkezdődik a reális, tudatos énkép kialakításának folyamata (alkalmazott dráma – pedagógiai módszerek, sokirányú személyiségfejlesztés, használt projekt módszer, kooperatív oktatás, stb.)
- érdeklődés felkeltése, motiválás (osztályfőnök, ill. szaktanár)
- akaratit tulajdonságok fejlesztése (dicséret, sikerélmény, pozitív pedagógia)
- folyamatos, szorgalmas tanulási szokások kialakítása (permanens tanulás kialakítása)
- helyes tanulás – módszertan megismertetése

A személyiségfejlesztés mellett fontos, hogy kellő ismeretekkel rendelkezzenek a különböző pályák, szakmák, iskolák választékáról:

- már 6. osztálytól kell tudatosan ezekről beszélgetni: osztályfőnöki órák, üzemlátogatások, kirándulások során.
- a számítógépek, az Internet segítségével a legújabb lehetőségekről kaphatnak tájékoztatást.
- prospektusok, kiadványok segíthetnek a szülők tájékoztatásában.
- a területi Munkaügyi Központ számítógépes programmal segít.

A megfelelő iskolaválasztás érdekében igen szoros kapcsolatot kell a szülők, gyermekek, pedagógusok között kiépíteni.

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Ezek alkalmai:

- pályaválasztási szülői értekezletek,
- családlátogatások

Gyermekeink szervezeten vesznek részt a Munkaügyi Hivatal által rendezett iskolabörzén, ahol a környék középiskoláinak diákjai, tanárai bemutatkoznak a 7. és 8. osztályos diákoknak.

Szükség szerint a Nevelési Tanácsadó, Munkaügyi Hivatal és a TISZK együttműködésével pályaaorientációs képességvizsgálatot végzünk. Ennek eredményeképpen a gyerekek szembesülnek saját értékeikkel. Összevethetik a vágyaikat a lehetőségeikkel.

Részt vesznek a középiskolák nyílt napjain, az osztályfőnöki órák keretén belül filmek segítségével megismerhetik a szakmákat.

Az általános iskola befejezése utáni továbbhaladás segítése.

Helyzetkép:

- A hátrányos helyzetű, nehezen tanuló gyerekek jelentős része lemorzsolódik a középiskola 9. ill. 10. osztályában.
- Kevés hivatalos információt kapunk a továbbhaladásról.
 - az ált. isk. felveszi a kapcsolatot a középiskolával
 - a választott iskola **igazgatóját intézményvezetőjét** tájékoztatjuk arról, hogy a tanuló részt vett az integrációs programban (illetékes **igazgatóhelyettes intézményvezető - helyettes**, osztályfőnök)
 - a fejlesztett tanulókról készített nyilvántartásunkat kérés estén továbbítjuk a középiskoláknak (számítógépes adatbázis)
 - kérés esetén a 8– os osztályfőnök jellemzést ad az új osztályfőnöknek:

kiemelve:

- családi háttér
- a tanuló elért sikerei (fejlődése)
- a tanuló fejleszthető, ill. fejlesztendő tulajdonságairól, tanulásáról
- a tanuló különleges adottságairól, egyéni sajátosságairól

Várható eredmények:

- az iskolaválasztás, ill. pályaválasztás egy 5. osztályban kezdődő és a munkába állásig tartó folyamattá válik.
- a tankötelezettség 18 éves korig tart, így a lassabban haladóknak is lehetősége nyílik az ált. isk. befejezésére.
- az elkallódó, kimaradó gyerekek több segítséget kapnak, így ők is sikeressé válhatnak.
- dokumentált, tudatos, ellenőrizhető pályaválasztást segítő gyakorlat épül ki.

III. AZ INTEGRÁCIÓS PROGRAMBA BEVONT TANULÓINK ESETÉN ALKALMAZOTT VIZSGÁLATI (MEGFIGYELÉSI) MÓDSZEREK

Az alkalmazott módszerek ismertetése:

Mondat és szövegalkotás szintjén:

Megfigyelés beszélgetés (kommunikáció) közben.

- Téma bármi lehet, ami felkelti a gyermekek érdeklődését (iskolai, otthoni élet, kirándulás kedvenc játék stb.)
- A megfigyelés folyamatosan végezhető, lehetőség szerint rendszeresen bejegyezzük a tapasztalatokat.

Tervezett, (irányított beszélgetés) kiscsoportban.

A beszélgetést meghatározott céllal kezdeményezzük, és tervszerűen irányítjuk. Többnyire a téma felvetése után a gyermekek válaszainak megfelelően tesszük fel a kérdéseket.

Megfigyelési terület:

- viselkedése tünetek, személyiségvonások
- kommunikációs képesség

Tervezett, irányított egyéni beszélgetés

Megfigyelési terület:

- személyiségvonások
- a beszéd tartalmi és formai jellemzői

Alkalmi beszélgetés kötetlen formában

Megfigyelési terület:

- szociális képességek (szerepészlelés, viselkedés, fegyelem, stb.)
- társas viszonyulások
- kommunikációs képesség

GÁRDONYI GÉZA ÉS SZEGI SULI ÁLTALÁNOS ISKOLA

8918. Csonkahegyhát Fő utca 24.

Tel, Fax: 92/563-027

Megfigyelés

Jelenségek, helyzetek lényeges jegyeinek tervszerű és rendszeres feltárása.

Lehet alkalmi és rendszeres, egyéni vagy kiscsoportos célzatú.

Szerepjáték közben – lehet elképzelt vagy megtörtént szituáció megjelenítése.

Megfigyelési terület:

- helyzethez való alkalmazkodás (szerepjátszás)
- beszéd tartalmi és formai jellemzői

Bábozás közben

Instrukció: Játsszál el valamit ezzel a két bábbal! (Két darab síkbáb)

Megfigyelési terület:

- szövegalkotás minősége
- kifejezés gazdagsága
- mondatszerkesztések jellemzői

Tartós csoportmegfigyelés

Megfigyelési terület:

- magatartás, viselkedés
- aktivitás

Történet-kiegészítés

Instrukció: Figyelj jól, együtt fogunk mesélni. Én elkezdek egy történetet, és majd te fogod folytatni.

Megfigyelési terület:

- verbális közlés percepciója, és az ehhez való logikus kapcsolódás
- beszéd tartalmi és technikai jellemzői.

Mese, történet hallása után kérdésekre válasz

Instrukció: Figyelj jól, most elmondok egy mesét! (Az oroszlán és a kisnyúl)
Tetszett a mese?

Kérdések:

- Kik szerepeltek a mesében?
- Miért ment el a kis nyúl az oroszlánhoz?
- Milyen barátok voltak?
- Mit mondott a kis nyúl az oroszlánnak?
- Hogyan járt túl a kis nyúl a vadászok eszén?

Instrukció: Ügyes voltál, most meséld el nekem te ezt a mesét!